

Budapest

T.

Magyar Nemzeti Múzeum

DELJÁRSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 37, éjjel 488. Sürgőnyim: „Déljársk”, Novisad

NOVISAD, 1926. JUNIUS 17.

CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Uj népszövetségek

A Népszövetség megreformálása már nem késhet sokáig. Londonban már meg is van az erre vonatkozó terv. Nincs kevesebbről szó — mint arról, hogy a nemzetek szövetségét, amely a világ kulturálmait eddig egyetlen egy, de kevés hatalmu szövetségben egyesítette három részre bontják, s az eddigi egy szövetség helyett három világrész külön-külön szövetsége intézné a maga ügyeit: az európai, az ázsiai és az amerikai.

A népszövetség legnagyobb hibája a gyengeség, az erős államokkal szemben sohasem tudott úgy fellépni, mint kellett volna.

Ez az általános gyengeség, amelyet túlzás nélkül tekinthetünk a népszövetség születési hibájának, legélesebben nyilvánult meg most márciusban, amikor tisztán európai jelentőségű kérdésben, egy teljesen idegen világrész állama, Brazília, szót bele döntő módon. Locarnóban arra egyengették az utat, hogy Németország végleg megbéküljön egykori ellenségeivel s ennek a megbékülésnek betetőzése lett volna Németországnak a népszövetségbe való belépése. Elég volt Braziliának egy rövid vétője, hogy halomra döntse mindazt, amit Európa évek hosszú során át nagy kínna-bajjal megteremtett s amit a locarnoi egyezmény külön is kötelezően kimondott. S hány esetet lehetne felsorolni, amikor Németországnak, de magának Franciaországnak is súlyos kellemetlenségei támadtak ázsiai országokkal, főleg Japánnal olyan kérdésekben, amelyek tisztán európai jelentőségűek voltak.

Mindinkább bizonyosodott, hogy a népszövetség abban a formában, amelyben ma áll fenn, tovább nem tartható. Ennek a megfontolásnak kellett vezetnie Anglia államférfiit és diplomátáit akkor, amikor a népszövetség felosztására vonatkozó tervet dolgozták ki. Bebizonyosodott, hogy Brazília, Chile, Peru Libéria és más exotikus államok egyáltalán nincsenek és nem is lehetnek hivatva arra, hogy olyan országok ügyeibe avatkozzanak döntő szóval, amelyeknek világnézetétől, lelkiületétől teljesen távol állanak s amelyek természetszerűleg nem tudják megérteni azt, ami például nekünk itt, Középeurópában fáj.

A népszövetség jelenlegi káoszából — ahogyan a jelek mutatják — az angolok megtalálták a kivezető utat, s ha sikerül nekik keresztülvinni külön-külön az egyes világrészekre vonatkozó Monroe-elvet, remélni lehet, hogy a megbékélés sokkal hamarabb következik be, mint a jelenlegi rendszer mellett esetleg bekövetkezett volna. Nem szabad elvitatni: az új népszövetségi rendszer megteremtése még messze van, sok nehézséget kell leküzdeni, ha azonban megvalósul, újabb hatalmas lépés történt a világkonszolidáció felé. Mert meg kellett tanulnunk a népszövetség eddigi működéséből, hogy a népszövetség jelenlegi rendszerét csak akkor lehetett volna megteremteni, ha háború nem dult volna fel a világ békéjét. Így azonban már kezdetben meg kellett volna tartani az egyes fokozatokat, előbb a közös érdekű világrészek népszövetségének megteremtését s amikor ezek a külön álló szövetségek tagjai megbékültek egymásköztt, akkor egyetlen nagy, hatalmas, erős szövetségbe tömöríteni őket.

Angliában megtalálták most az utat s ma még nem is késő. Még mindent jóvá lehet tenni. Nem szabad azonban elfeledni egyet, amikor arról van szó, hogy például Európa államai egyesüljenek egy erős, hatalmas szövetségbe. Ne haladjon ez az új szövetség a réginek nyomdokaiban, ne tegyen különbséget, úgy mint eddig győző és legyőzött között, hanem adja meg az egyenlő jogot Európa minden államának. Ne legyen ez a szövetség az egyik oldalon hatalmas államok tömörülése a másik oldalra állított gyenge államok ellen, amelyeknek sorsa felett hatalmi szóval dönt-

nek. Amíg a múlt és a jövő háborus pszichéjét ki nem ölik a lelkekből, addig sohasem lesznek képesek megteremteni az igazi és az erős népek szövetségét.

Európa sorsára döntő ez a terv. Meg kellett tanulnia a jelenleg még élő népszövetség kudarcából, hogy az eddigi módszer helytelen, de bizzanak abban, hogyha Európa államai önmaguk intézik szeretettel, megértéssel a saját sorsukat, akkor ennek a megteremtendő új szövetségnek nagy hivatása lesz, amelynek betöltése az európai államok legszebb és legideálisabb feladata.

Váratlanul súlyos a kormány helyzete

A parlament ülése -- A neptuni szerződés a minisztertanács előtt
Ma kezdődik a kisantant biédi konferenciája

Beogradból jelentik: Az Uzunovics kormány helyzete napról-napra súlyosabbá válik, egyrészt a két kormánypárt közötti ellentét következtében, másrészt pedig azért, mert azok a tárgyalások, amelyek a radikálisok és demokraták között folytak, a demokrata pártnak a kormányba való belépése tárgyában, teljesen megszakadtak és így semmi remény sincs arra, hogy Uzunovics a demokraták támogatásával megerősítse kormányának helyzetét.

A szkupstina tegnapi ülését délelőtt tíz órakor nyitotta meg Trifkovic Márkó elnök és kijelentette, hogy Hedzsar szlovén képviselő interpellációt jegyzett be a miniszterelnökhöz és erdészeti miniszterhez címezve, az állam és „Nyihar“-vállalat között megkötött szerződés ügyében. Ezután bejelentette az elnök, hogy az igazságügyminiszter javaslatot terjesztett elő a tisztviselői törvény 234. szakaszának megváltoztatása ügyében. Együttal kérte a sürgősség kimondását.

Gyurics Márkó igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a 234. szakasz értelmében az állami tisztviselők három évig nem állandósított tisztviselők, ez a három éves határidő szeptember 1-én lejár. Miután azonban a tisztviselők osztályozását még nem hajtották végre, szükséges volt meghosszabbítani ezt a határidőt, hogy végrehajthassák a tisztviselők revízióját.

Gosar szlovén képviselő szerint a kormány azért akarja még továbbra is bizonytalanná tenni a tisztviselők helyzetét, hogy a választások alatt fegyver legyen a kezében velük szemben.

Markovic Pera a demokraták és Polics dr. a horvát federalisták nevében a sürgősség kimondása ellen szólaltak fel, a többség azonban elfogadta a sürgősségi indítványt.

Ezután az 1926-1927. évi pénzügyi törvény 89. szakaszának megváltoztatását kérte a

közoktatásügyi miniszter. A szakasz stilizálása homályos és azért szükséges ennek megváltoztatása. A szakaszban arról történik intézkedés, hogy a beogradi egyetemről szóló törvényt, a zagrebi egyetemre is kiterjesszék.

Dametrovics Juraj független demokrata azért támadta a közoktatásügyi minisztert, mert nem teszi jóvá Rádics hibáit és nem helyezi vissza a bosszúból áthelyezett tanítókat.

Trifunovic Misa közoktatásügyi miniszter azt válaszolta, hogy a tanév alatt senkit sem helyerhet át.

Pribicevics és Trifunovic szóharca után a többség elfogadja a sürgősségi indítványt.

A versaillesi szerződés 393. szakaszának kicserélését egyhangulag elfogadta a nemzetgyűlés.

A minisztertanács tagjai tegnap 6-8 óra között folytatták a neptuni szerződés azon részének tárgyalását, amely a közlekedési pontokat tartalmazza. Ennek befejeztével áttértek a többi pontok tanulmányozására, amit ma folytatnak, mivel tegnap nem fejezheték be.

Tegnap délelőtt tartotta meg alakuló ülését az a bizottság, amelyet a boszniai és vojvodinai községi választásokról szóló törvényjavaslat kidolgozására küldött ki a parlament. A bizottság elnökévé dr. Kujundzics Brankot, al-elnökévé dr. Pernár Ivant, titkárául pedig Popovicki Pavlet választották meg.

Délután a törvényelőkészítő bizottság tartott ülést, amely először a büntető perrendtartásról, azután pedig az ügyvédekről szóló törvényjavaslatot tanulmányozta.

Nincsic Momcsilló külügyminiszter tegnap délután Biédbé érkezett, ahova az esti órákban megérkezett dr. Benes csehszlovák külügyminiszter is. A román külügyminiszter megérkezése után ma kezdődik meg a kisantant külügyminisztereinek konferenciája.

Francia óriásrepülőgép Noviszádon

A Farman gyár új személyszállító repülőgépei

A francia Farman repülőgépgyár nagytípusu repülőgépeket gyártott, személyszállítás céljaira, amelyekben kényelmesen elfér 10-12 személy. A Farman gyár bemutatás céljából Jugoszláviába is elküldött egy ilyen hatalmas repülőgépet, amely most Noviszádra érkezett.

A nagy repülőgép ma tíz tiszttel Kraguje-

vécba repül ahonnan néhány órai ottartózkodás után visszatér Noviszádra. Szombaton Bukarestbe repülnek a francia pilóták, onnan pedig Varsóba, hogy úgy a román, mint a lengyel kormányoknak bemutassák az új nagytípusu repülőgépet.

Briand tízedszer is kormányt alakít Franciaországban

Caillaux, vagy Poincaré lesz a pénzügyminiszter — Angol nyomás a francia bank ellen

Páris, június 16. Péret francia pénzügyminiszter lemondása után a Briand kormány is beadta lemondását, amit a köztársasági elnök kedden el is fogadott. A köztársaság elnöke ma délelőtt fogadta a kamara elnökét a kabinet megoldásának megbeszélése céljából. Politikai körökben tegnap este még nagyon valószínűnek tartották, hogy Briand az új kabinet vezérére. Briand valószínűleg nem utasítja vissza azt a megbízást, hogy szélesebb alapokon nyugvó kormányt alakítson. A pártok nagy többsége azt óhajtja, hogy Briand az új kabinetben a miniszterelnökségen kívül újra vegye át a külügyminiszteri tárca vezetését is. Több politikai csoportnak az a véleménye, hogy Briand mindenekelőtt Herriotot kéri fel a kabinetbe való belépésre és ez alkalmas volna arra, hogy bizonyos radikális körök aggodalmait eloszlassa.

A pénzügyi tárca jelöltjéül Caillauxt emlegetik, ő azonban csak bizonyos feltételek mellett, még pedig messzemenő cselekvési hatalom biztosítása mellett hajlandó elfogadni a tárcát.

Az Oeuvre az ugynevezett nemzeti egységen alapuló miniszterium ellenfeleinek véleményét fejezi ki, amikor a következőket írja: Ezek a körök Herriotban, mint tárca nélküli miniszterelnökben, és Brianddal mint külügyminiszterrel látják a megfelelő személyiséget, aki végre tudná hajtani a baloldali pártok részéről támasztott feltételek olyan mérvű keresztülvitelét, amint ezek a körök szükségesnek tartanak. Tegnap este parlamenti körökben még nagyon keveset emlegették a Briand kabinet lehetőségét.

Poincaré a pártjával folytatott bizalmas megbeszélés során állítólag kijelentette, hogy hajlandó vállalni a pénzügyi helyzet tisztázását,

ragaszkodik azonban ahhoz, hogy a pénzügyminiszteri tárcával együtt a miniszterelnöki tárcát is átvegye.

A baloldali pártok magatartása még bizonytalan. A nemzeti bank csak abban az esetben hajlandó résztvenni a mozgalomban, ha a kormányelnökséget a nemzeti blokk egyik politikusa kapja. A köztársaság elnöke állandó tárgyalásokat folytat a pártok vezetőivel és csak a késő esti órákban kerülhet a sor a kormányelnök deignálására.

A lapok szinte kivétel nélkül azt írják, hogy a közvélemény nemzeti koncentrációs kormányt követel, Briand azonban lehetetlennek mondja az ilyen kormány megalakulását. Az új pénzügyminiszter személyét illetőleg, a legkülönbözőbb nevek jöttek kombinációba. Általában az a nézet uralkodik, hogy Briand tízedszer is kormányt alakít és pénzügyminisztere Poincaré lesz.

Briand lemondása általános nagy válságot jelent. Az a meggyőződés alakult ki, hogy a köztársaság elnöke ismét Briandot fogja megbízni kabinetalakítással. A nyilatkozatból arra következtetnek, hogy Briand meg fogja kísérelni a széles alapokon nyugvó kormány megalakítását. A válság miatt a köztársaság elnöke elhalasztja londoni hivatalos útját. A legjobb esetben csak szombatra alakíthatják ujja a kormányt, tehát a megállapított londoni programot már nem lehet betartani. Londoni pénzügyi körök véleménye szerint a francia frank árfolyama továbbra is süllyedni fog és ha a font eléri a kétszázás árfolyamot, akkor azután a francia nemzeti bank nem fog tovább vonakodni, hogy aranytartalmát a frank megszilárdítására mozgosítsa.

Bethlen beszámolt genfi útja eredményéről

A szocialisták a Bethlen kormány távozását követelik

Budapestről jelentik: Szcitovszky Béla elnök a nemzetgyűlés mai ülését tízenegy óra után nyitotta meg, úgy a kormánypárt, mint az ellenzéki pártok képviselőinek nagy érdeklődése mellett. Néhány apróbb mentelmi bejelentés után az elnök közölte, hogy a Népszövetség tanácskozásai ügyében Peyer, Rupert, Pakots, Szilágyi és Szerényi báró jelentkeztek szólásra és kaptak is engedélyt. Mielőtt azonban erre rátérne a ház, Bethlen István miniszterelnök kíván felszólalni.

Bethlen István: A szokásnak megfelelően, visszatérve a genfi tanácskozásokra, megteszi jelentését. Szükségesnek tartja felszólalása alkalmával elosztani azokat a bizonyos félreértéseket, amelyek a genfi határozatokkal és jelentésekkel kapcsolatosan a közvéleményben elterjedtek. A tárgyalások célja az volt, hogy a szanálás befejezése után megállapítsák, hogy Magyarország az egész vonalon megfelelt kötelezettségeinek, a második feladat az volt, hogy levonassék ennek a megállapításnak a konzekvenciája és revideáltassék az a tervzet, amely a szanálás programjának keresztülvitele érdekében történt, elsősorban a magyar pénzügyi kezelés feletti általános ellenőrzés, továbbá, hogy likvidáltassanak azok a kérdések, amelyek ezzel a kérdéssel kapcsolatosak. Ez további három kérdést vet fel. Elsősorban meg kell állapítani, hogy a kontroll megszűnése esetén azok a bizalmiférfiak, akiket a hitelező országok biztat meg az ellenőrzéssel, miképpen fogják működésüket a jövőben kifejteni, másodsor, hogy a jegyzőkönyvben megállapított ugynevezett párisi kontrollbizottság miképpen fog a jövőben érintkezni és végül dönteni afelett, mi történjék a megmaradt a megmaradt kölcsönösséggel. Mielőtt ennek a kérdésnek részletes taglalására térne át, ismerteti a Népszövetséghez benyújtott memorandum tartalmát. Ezután a miniszterelnök a következőket mondotta: Ne felejtsek el, hogy 1918-ban egy lerongyolt ország voltunk, ame-

lyekben a forradalmak dúltak. Ezek a forradalmak zűllésbe vitték az országot úgy gazdaságilag, mint pénzügyileg és ennek következménye volt a megszállás is.

Propper közbeszól: A háborúról ne feledkezzünk meg.

Bethlen: Mindenkinek a kritikáját elfogadom, csak azokét nem, akik hozzájárultak ahhoz, hogy az ország a zűllés útjára jusson. A tervszerű kormányintézkedések keresztülvitele eredményezte a költségvetés egyensúlyát és a pénz stabilitását. A költségvetésben felüntetett személyi kiadások, amelyek ezelőtt a költségvetés hatvan százalékát képezték, most ötvenöt százalékra csökkentek. Az egyenes adó a közvetett adókkal szemben fokozatos emelkedést mutat, úgy hogy ma az egyenes adó 22 százalékra emelkedett, a forgalmi adó pedig 40 százalékról 18 százalékra csökkent. Ezek az eredmények biztosították a genfi tanácskozások megállapításait, amelyek szerint Magyarország szilárd pénzügyi alapokon áll, költségvetésének egyensúlya meg van, az ország valutája stabil alapokon áll. Az országban vannak ugyan gazdasági nehézségek, azok azonban nem olyan természetűek, hogy akár a költségvetés egyensúlyát, akár a valuta stabilitását megdönthetnék.

Magyarország a városi és községi reformokat programmszerűen keresztül vitte. A népszövetség mindezekből kifolyóan le is vonta a konzekvenciákat és elhatározta, hogy a magyar államháztartásnak a népszövetségi megbízott által gyakorolt ellenőrzését július 1-vel megszünteti. Ezzel egyidejűleg természetesen véget ér az ellenőrzés, amelyet a Nemzeti Bankba kirendelt tancsadó gyakorolt. Ez tehát azt jelenti, hogy Magyarország pénzügyi ellenőrzése július elsejével megszűnik és az ország visszanyeri pénzügyi szuverenitását.

Nem tudom megérteni azokat, akik ezt az eredményt lekicsinylik és úgy állítják be, mint egy jelentéktelen dolgot. A miniszterelnök

további beszéde során kifejtette, hogy a fennmaradó fölösleget a népszövetség időről-időre éppúgy fel fogja oldani, mint ahogy eddig tette. Az alapjegyzőkönyvben erre az eshetőségre vonatkozóan nincs intézkedés, tehát ezt csak hallgatóságos megegyezés alapján kell elintézni, nem pedig nyílt ülés folyamán. Kifejté a miniszterelnök, hogy a tárgyalások folyamán politikai vonatkozások semminő szerepet nem játszottak, végül pedig reflektál azokra a hírlapi közleményekre, amelyek a leszerelési beadvány visszavonására vonatkoznak. Az indítványt a magyar kormány nem vonta vissza, csak javításokat akar rajta eszközölni, mert a fordítás során értelemzavaró hibák csuszak be a beadvány szövegébe. Azzal a nyugodt lelkiismerettel bizza a nemzetgyűlés ítéletére a Genfben történeteket, hogy köteleességét becsületesen teljesítette.

Rövid szünet után Peyer Károly szóla fel és azt hangoztatta, hogy a miniszterelnök a szanálás eredményének tüntette fel mindazt, ami a gazdasági életben önmagától történt. A miniszterelnök a ránézve kedvező dolgokkal behatóan foglalkozott, de nem említette például a nemzetközi pénzhamisításra vonatkozó javaslatot. Megkérde a miniszterelnöktől, mennyibe kerül Anglia szimpátiája.

Lendvai István: Mibe kerülnek önk a dolgozó munkásoknak, arról beszéljen.

Peyer: Hibáztatja, hogy Bethlen Genfben nem juthatott abba a helyzetbe, hogy Brianddal egy asztalhoz ülhesse le tárgyalásra és nem kezdhesse meg az utódállamokkal sem a kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalásokat és ezért helyesebbnek tartaná ha a kormány elhagyná a helyét.

A kisebbségek nemzeti zászlóinak használata Romániában

Kolozsvárról jelentik: Goga Octavián belügyminiszter a kisebbségek nemzeti zászlóinak használatáról a következő nyilatkozatot tette:

A kisebbségeknél nem mérhetünk kétféle mértékkel. Minden itt lakó lojális kisebbség egyformán kedves nekünk és egyformán jó honfitársunk. Ha tehát a szászoknak megengedjük a szász zászló használatát, meg kell hogy adjuk ugyanezt a jogot a magyaroknak is. Hogy itt azzal érvelhetünk, hogy a szászok hazája távol van tőlünk és nem lehetnek veszélyesek reánk nézve, ki kell jelentenem, hogy ez az érvelés nem helyes. Lojális polgárról van szó és ebben az esetben senki sem veszélyes az ország szempontjából. Más kérdés azután az, hogy a magyar nemzeti zászlón rajta van a Szent István-korona. Nagyon természetes, hogy a korona használatát nem engedhetjük meg. Ez azonban csak részletkérdés, mert meg lehet találni erre is a megoldást. Román koronát vagy más jelvényt tehetnénk rá. De ez mind csak kombináció. Hangsúlyozom, ezt a kérdést a parlament fogja megoldani, mert egyedül csak rá tartozik. Ha tilos az egyik nemzeti zászló használata, úgy tilosnak kell lennie a többinek is.

— Eltemették Vasziljevics Kócsát. Tegnap délután temették el nagy részvét mellett a görög keleti püspöki templomból Vasziljevics Kócsát, a noviszádi Nemzeti Színház nyugalmazott tagját. A gyászistentisztelet után a koporsót a Nemzeti Színház régi gárdájának tagjai vitték ki a templomból. A templom előtt az elhunytól dr. Vojnovics Brana a színház és a szerb színházi társulat nevében, kollégái nevében pedig Vesznics Rajkó bucsuzott szép beszéddel. A templomból az almási temetőbe vitték Vasziljevics Kócsát, ahol örök nyugalomra helyezték.

Ehgyomorra fél pohár
Schmidhauer-féle

Igmándi

keserűvíz

jó étvágyat, kellemes közérzést és munkakedvet biztosít. Főlerakat: „MINERALIJA”, M. MATIĆ, Novisad, Ustavska u. 29. — Telefon 489.

Nagy politikai botrány Budapesten

Ki küldte Persián Ádámot Mészáros Gyulához?

Budapest, június 16. Mint tegnap jelentettük, a Budapesti Hírlap május 14-iki számában Mészáros Gyulának egy nyilatkozata jelent meg, amelyben Mészáros kijelenti, hogy őt hivatalos cseh körök arra akarták rábírní, hogy anyagi támogatás ellenében tegyen terhelő vallomást a magyar kormány tagjai ellen, a szokol- és frankhamisitással kapcsolatosan. A lap ezt a nyilatkozatot különböző kommentárral kísérte, mire a budapesti cseh követség Moser nevű ügyvivője levelet intézett a lap szerkesztőségéhez, amelyben egy nyilatkozat közlését kérte. A nyilatkozat szövege a következő: Becses lapjuk tegnapi számában Mészáros Gyulának egy nyilatkozata jelent meg, amelyben többek között közli, hogy Persián Ádám újságíró Mészárosnak a prágai csehszlovák külügyminisztériumtól bizonyos biztosítékot vitt. A nyilatkozatban hivatkozás történik arra is, hogy neki bizonyos előnyöket helyeztek ezért kilátásba. A követ felháborodva utasítja vissza ezt az állítást, mert a cseh kormány erkölcsi alapon áll és nem paktál olyan emberekkel, akik pénzhamisitással vannak vádolva és éppen ezért Mészárossal egyáltalán nem lépett kapcsolatba, még kevésbé ígért neki valamilyen ellenszolgáltatást. A csehszlovák külügyminisztériumot bizonyos magyar politikai körök megkeresték, hogy igérjen büntetlenséget Mészárosnak vallomása esetére. Ezt a megkeresést elutasították, mert a köztársasági kormány nem akar beavatkozni a magyar jogszolgáltatásba és nem paktál olyan emberekkel, amilyen Mészáros. Bizonyára ildomos tett volna bevárni, hogy Mészáros nyilatkozata megfeleljen a valóságnak.

A Budapesti Hírlap a követség nyilatkozatához fűzött kommentárjában mindenekelőtt visszautasítja az illetéktelen kioktatást és megkérdi a cseh követséget, így viselkedett-e a sajtó akkor, amikor a rágalmak özönét zúdította a magyar kormány miniszterelnökére,

a kormány tagjaira, a közélet egyes jelenségeire. A cseh sajtó a magyar cáfolatokat egyáltalán nem közölte. Visszautasítja a lap a cseh követségnek azt az állítását, hogy erkölcsi okokból nem paktál pénzhamisitásban részes emberekkel és rámutat arra, hogy Magyarország ellen indított cseh sajtókampányban a hivatalos cseh lapok, a frankhamisitásban szerepelt emberek érdektelen vallomását kiszínezte. A cseh kormány a frankhamisitási ügy első hírének hallatára nemcsak a sajtóban, hanem diplomáciai úton is nemzetközi bíróságot követelt a frankügy kivizsgálására, így tehát nem felel meg az igazságnak a csehszlovák követségnek az az állítása, hogy a cseh kormány nem akart beavatkozni a magyar jogszolgáltatásba. Az ildomoság kérdésének felvetésére a kommentár megjegyzi, hogy az ildomosággal nem egyezik a cseh kormánynak az az eljárása, hogy bár bizonyos oldalról a cseh kormányuk tettek ajánlatot Mészárosra vonatkozóan, a csehszlovák kormány még a mai napig sem mondta meg, hogy milyen oldalról jött ez az ajánlat, sőt azt sem tartotta szükségesnek, hogy erről a magyar kormányt informálja. A lap ezek után tudomásul veszi a követség nyilatkozatát.

Budapestről jelentik: A főkapitányságon a mai nap folyamán átvizsgálták Persián Ádám utlevelét, amelyből kitűnt, hogy Persián ez év tavaszán Csehszlovákia több városában, többek között Prágában is megfordult. A csehszlovákiai utazáson kívül Persián bejárta Franciaországot is, sőt több balkáni államba is volt vizuma. A rendőrség most nagyarányu nyomozást indított, hogy megállapítsa, kikkel állott érintkezésben Persián, kikkel érintkezett Csehszlovákiában és kik voltak azok a magyarországi politikusok, akik közte és Prága között mint összekötő kapocs szerepeltek. A rendőri adatok beszerzése után indul meg az eljárás Persián ellen.

Schneider János volt aljegyző büntetését hat és fél évre szállította le a semmitőszék

Elvi jelentőségű döntés — Szóbelileg egyszerre több bünt is el lehet követni

A noviszádi semmitőszék tegnap délelőtt hosszabb tanácskozás után hirdette ki az ítéletet Schneider János volt aljegyző királyi sértési és izgatási perében. A semmitőszék elfogadta a noviszádi feljebbviteli bíróság azon indoklását, hogy Schneider János ügyében nem eszmei, hanem anyagi bűnhalmazat áll fenn. Schneider János ugyanis a királyt, királynét és trónörökösét, sértette meg és izgatást követelt el egyidejűleg. A noviszádi feljebbviteli bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy szóbelileg több bünt lehet elkövetni egyszerre, a semmitőszék teljes egészében magáévá tette ezt az indoklást. A büntetés kiszabásánál azonban leszállította az első és másodfoku ítélet büntetését. A noviszádi törvényszék ugyanis tíz évi börtönre

ítélte Schneider Jánost, amit a feljebbviteli bíróság is jóváhagyott. A semmitőszék a királyi megsértéseért három évi, a királyné megsértéseért két évi, a trónörökös megsértéseért egy év börtönre, izgatásért pedig hat hónap fegyházra ítélte. Schneider János összbüntetése így hat és fél esztendő. A semmitőszék indoklásában kimondotta, hogy nem talált sok enyhítő körülményt, és ezért kellett ilyen ítéletet hozni.

A semmitőszék ítélete jogászai körökben nagy feltűnést keltett, mert ezentul az olyan esetekben, amikor egyszerre több sértés történt, a bíróságok mindig az egyes sértésekért külön-külön fogják elítélni a vétkest.

Négymillió tüzkár Novivrbászon

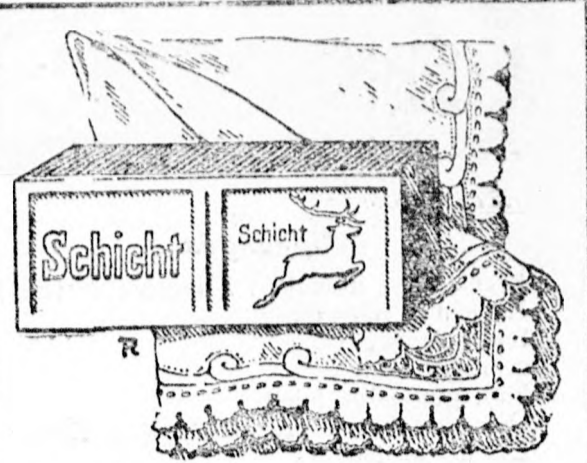
Leégett a kendergyár tiloló épülete

Novivrbászról jelentik: Tegnap délelőtt nagy tűz pusztított Novivrbászon. Délelőtt tíz órakor, eddig meg nem állapított okból kigyulladt a novivrbászi kendergyár tiloló épülete. A tűz a gyulékony anyagokkal feltöltött épületben gyorsan elterjedt és mire a tűzoltóság és a község lakossága a tűz színhelyére kiérkezett a tiloló épületből már magasra csaptak fel a lángnyelvek. A tűzoltók munkája főleg a szomszédos épületek megmentésére szorított és kétórás erőmegfeszítés után sikerült is a tűz tovaterjedését megakadályozni és a tüzet lokalizálni.

A gyár igazgatójától nyert értesülésünk szerint, a tüzet minden valószínűség szerint rövidzárlat okozta. A hatalmas tűz pusztításának áldozatát esett a mintegy nyolcvan méter hosszúságú tiloló épület teljes berendezésével

gépeivel és a felhalmozott árukkal együtt. A lángok átcsaptak a tiloló épülettel szomszédos raktáregyületbe is, amelyben a nagymennyiségű feldolgozott kender volt összegyűjtve. A tűz a nagymennyiségű kész áru túlnyomórészt elpusztította. A kárt, amely biztosítás révén megtérül, négy millió dinárra becsülik.

A kendergyári tüzzel kapcsolatosan súlyos autombíj szerencsétlenség is történt. A tűzoltók autón igyekeztek a tűz színhelyére. Az országuton egy kutya került a nagy sebességgel rohanó autó elé, a kocsivezető kiakarta kerülni az akadályt, de a felázott talajon az autó megcsuszolt és az utmenti árokba zuhant. Egy tüzoltót súlyos sérülésekkel szállítottak a kórházba, többen könnyebb sérüléseket szenvedtek.

Soha

sem találtatott egy darab Schichtszappan, amelyben csak a legcsekélyebb hamisítás is utánamutetható lett volna.

Soha

sem lett egy darab fehérnemű Schichtszappan által megrongálva.

Mindig

tiszta, jó, és ártalmatlan a Schichtszappan.

A Schichtszappan árát olcsóbbá tehetnénk, ha akarnánk: olcsóbb nyersanyagok és kevésbé gondos gyártás által.

Ezt azonban nem tesszük, mert felszavunk marad:

"Schichtszappan a legjobbi!"

Csakis Szarvas-jeggyel valódi.

Aranyból — platinát csinálók

Newyorkból írják: Oliver Duncan-nak hívják azt a gyógyszerészt, aki 10.000 dollárt költött el, hogy kifürkésze az aranycsinálás titkát. A nagy titkot felfedezte. Legalább ő ezt hirdette mindenfelé. A kísérleteket azonban még folytatni akarta, mert egy másik korszakalkotó találmánya is volt; — mint lehet aranyból platinát csinálni. De a kísérletekhez már nem volt pénze. Leveleket írogatott ékszerészeknek, ötvösöknek, hogy ezt a nagyszerű üzletet ne szalasszák el.

Két gazdag ékszerész jelentkezett. Hajlandók voltak a szükséges összeget a feltaláló rendelkezésére bocsátani.

— Előbb csak öt-öt kiló aranyat változtatok át platinává, — jelentette ki Duncan.

— Jó, legyen öt kiló, — helyeselték az ékszerészek. — De csak egy feltétel alatt: jelen akarunk lenni a kísérletnél.

— Természetesen.

Másnap az ékszerészek felkeresték Duncan laboratóriumában. A tudós gyógyszerész előbb tartalmas elméleti előadást tartott. Duncan mindenféle előkészületeket tett.

— No most áramot fejleszték, öt-tíz perc múlva kezdődik.

Kiment a fülkéből. A két ékszerész izgatottan várakozott. Elmúlt öt perc, tíz perc, sőt husz perc. Duncan nem jött. De a két kereskedő valami kellemetlen szagot kezdett érezni. Fejük szédült, gyomruk émelygett. Ki akartak jönni a fülkéből: — nem lehetett. Az ajtó reájuk volt zárva. Lármáztak, dörömböltek: — senki nem jelentkezett. Hogy azután mi történt velük: — nem tudták. Mire magukhoz tértek, egy országuton találták magukat. Nagynehezen vándorogtak tovább, két óráig vonszolták magukat, míg elérték Newyork külvárosát.

Siettek a rendőrségre, ott elöadták panaszuikat, hogy Duncan miként csalta őket lépre és miként változtatta át tíz kiló aranyukat és önmagát — kámforra. Mert az hamarosan kitűnt, hogy Oliver Duncan sohasem volt gyógyszerész, hanem egy agyafurtt szélhámos, aki ravasz mesével magához csalta a két kereskedőt, kloroform gőzzel elkábította és azután kirabolta őket.

HIREK

FEKETE LAJOS:

Égzengés

Ilyenkor azt mondják: haragszik az Isten!
Ha kénes villámok,
fekete fellegek
csordája ellebeg
kicsi gunyhónk felett.
Gyáván ilyenkor néz magában az Ember.
És sunyin ijedten
hányja a keresztet;
vétkes szive reszket
s amit eleresztett
bűnös önmagától, bitangos útjára,
most visszakívánja:
Jóság, legyél velünk!

De gyarló szavakra égzengés a válasz.
Gyümölcsös kerteket jégeső eláraszt
és a balga embert
riogatja barna babona és átok
s kicsinyhitűségből
kivet az udvarra fejszét és lapátot.

1926. június 17. Csütörtök

Római katolikus: *Rainer*. Protestáns: *Lansa*. Görög keleti: (jun. 4.) *Metroján*. A nap kel reggel 4 óra 2 perckor, nyugszik 19 óra 59 perckor. A hold kel 10 óra 41 perckor, nyugszik éjjel után 3 perckor. Nemzeti Színház: A hollandi menyecske. Apolló mozi: Nincs előadás.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése) Hazánkban sok eső volt, amely különösen Mostár vidékén volt kiadós. Derült idő csak a Tenger melléken volt.

Időjárás: Rossz idő várható, északkeleten esővel, alacsony hőmérséklettel. Noviszádon erős északnyugati szél várható további esővel 11–22 C° hőmérséklettel.

— **A noviszádi zeneiskola évről évre hangversenye.** A Belohorszky—Szedlacsék noviszádi zeneiskola (Aleksandar király-u. 9) e hó 21-én hétfőn délután 3 órakor tartja meg rendezésénél a növendékhangversenyt a Katholikus Kőr dísztermében (Templom-udvar), amelyre a szülőket és érdeklődőket ezúton hívja meg. A belépés ingyenes.

— **A novivrbászi főgimnáziumban befejezték az érettségi.** Novivrbászról jelentik: A novivrbászi állami főgimnáziumban tegnap fejeződtek be az érettségi vizsgálatok. A vizsgálatok eredménye teljesen kielégítőnek mondható, mert a vizsgára jelentkezők kivétel nélkül mind megfelelték. A szóbeli vizsgálat alól felmentették: Klein Jánost és Köhl Keresztélyt. Kitűnően érettek: Szpaics Szpaszoje. Igen jól érettek: Weisz András, Klein Gábor, Renner János, Szindulics Raszkó, Róth István és Metzger Frigyes. Jól érettek: Szezanov Vaszilije, Ivanics Olga, Mihajlovics Miléta, Fischer Pál, Vucsarics Pravosláv és Malek Ferenc. Elégségesen érettek: Seidl Géza, Seidl Oszkár, Brücker Henrik és Skoda E.

— **Javítják a kölni dómot.** A kölni székesegyház, a világ egyik legszebb és legdíszesebb góttípusú remekműve, az időjárás folytán számos helyen komoly rongálódásokat mutat fel. A centumpárt most kivitte, hogy a porosz kormány nagyobb összeggel, 100 000 márkával lehetővé tegye a javítási munkálatok megkezdését. Azonkívül osztálysorsjáték engedélyezésével s nyilvános gyűjtéssel remélik a szükséges első költségek elsőteremtését.

— **Megtalálták Szent Ferenc igazi képét.** Egy olasz műtörténész, Monsignore Faloci, assziszii Szent Ferenc-templom felső részében megtalálta Szent Ferenc igazi képét. Ezt a képet ugyan néhány évvel Szent Ferenc halála után festették, de olyan művész kezéből ered, aki Szent Ferencet személyesen nagyon

jól ismerte. Az eddig ismert Cinambue-féle arckép az alsótemplomban feltűnően hasonlít is az újonnan felfedezett festményhez.

— **Új vonat a Bánságban.** A szubotivai vasutizgatóságtól nyert értesítés szerint szerdán nyílt meg a Német Crnya és Klaria közötti vonal. Német Crnyára 125, 1230 és 1830 órakor, Klariáról pedig 155, 1426 és 1903 órakor indulnak a vonatok. Emiatt a Német Crnya és Julia major között közlekedő vonatok menetrendje is megváltozik a következőképpen: Német Crnyáról az eddigi 1848 helyett 1922 órakor, Julia-majorról pedig 203 helyett 103 és 1423 helyett 1210 órakor indulnak a vonatok. Az új vonalat idővel Szent Huberten át Kikindáig fogják meghosszabbítani.

— **A maga számára gyűjtött.** Kedden délelőtt egy ismeretlen egyén gyűjtőivel járta be a várost és az elhunyt Vasziljevics Kocsa temetési költségére gyűjtött. Egy főúcai kereskedőnek feltűnt, hogy a gyűjtőiben nincs rajta a hatóság pecsétje és ezért a gyűjtőt átadta egy rendőrnek, aki bekísérte a főkapitányságra. A rendőrségen megállapították, hogy a gyűjtő Jelicsics Nikola órahovai kereskedő, akit igazolatlan gyűjtés miatt a bibácsi főispánság is köröz. Jelicsics Nikolát letartóztatták.

— **Letartóztatták a hűtlen vadházastársat.** Insiragics Mehmed, noviszádi Safarik ucca 27. számú házában lakó vendégios a múlt hó 18-án feljelentést tett a rendőrségen vadházastársa Horváth Julia ellen, aki 10 000 dinárral megszökött. A rendőrség körözte Horváth Julit, akit Beogradban, a Koszovo bárban letartóztatták és átkísérték Noviszádra.

— **Deszkát, léceket, tölgyoszlopokat és egyéb épületfa-anyagot legjobban vásárolhat a Lisic fátelenen,** Temerini-ut, a kanálison túl.

Mész elsőrendű hófehér darabos legolcsóbban kapható nagyban és kicsinyben **Hrvajaczevi fátelenen** Novisád. Tel.: 165

— **Nagy orkán dühöngött Bécsben.** Bécsből jelentik: Ma délelőtt valóságos orkán dühöngött Bécs és nyugat Ausztria között. A zivatar éjjelkor kezdődött és még most is tart. A vidékről, különösen Ausztria nyugati részéről máris nagy károkat jelentenek. Nyugat felé a táviró és telefonösszeköttetés teljesen megszakadt, vagy megrongálódott. Zivatar van Prágában és Berlinben is.

— **Bicskázni akart és agyonszurta magát.** Szolnokról jelentik: Az itteni iparos tanonciskolában a tanoncok között szóváltás támadt. Közben Ecseki István tanonc elővette zsebkését, de közben megcsuszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy a körülbelül harminc centiméteres képenge nyelvéig a szívébe hatolt. Azonnal előhívott orvos márcsak a beállított halált állapíthatta meg.

— **Justh Iván kiadatásának ügye.** Bernből jelentik: A magyar kormány formálisan megkereste a szövetségi tanácsot, a Justh Iván elleni bünvádi eljárás megindítására. A szövetségi tanács valószínűleg eleget tesz ennek az óhajtatásnak és ebben az esetben bekéri a szövetségi ügyésztől a jelentést, azután határoz a bünvádi eljárás végleges megindítása ügyében.

— **Igy sem jó, ugy sem jó.** Pozsonyból jelentik: A szlovenszko cseh hatóságok megszüntetnek nyilvánították a nagyszombati Magyar Kőr azzal a megokolással, hogy az államfordulat óta nem fejt ki egyesületi tevékenységet és egyben a kör vagyonát a turóc-szentmártoni szlovák kultúregyesületnek ajánlódokozták. A Pozsonyban megjelenő Híradó azt a megjegyzést fűzi ehhez a tényhez, hogy nagyon kényelmes ez a megoldás. Hol azért osztalnak fel egyesületeket, mert tevékenységet fejtenek ki, hol meg azért, mert nem fejtenek ki tevékenységet. Az egyesületi vagyon elajándékozásához pedig a cseh hatóságoknak nincsen törvényadta joguk.

— **A fájdalom nélküli öngyilkosság.** Budapestről jelentik: Seress József napszámos Kőbányán egy kétméteres drótot kötött a vilamos vezeték dróijához, majd a drót másik végét a nyakaköré csavarta és várta, hogy megölje az áram. Seress tetteinek elkövetésé-

ben egy rendőr akadályozta meg, akivel a napszámos bírokra kelt és csak hosszas küzdelem árán sikerült neki a megátalkodott öngyilkosjelöltet ártalmatlanná tenni. Seress a főkapitányságon előadta, hogy sokat olvasott arról, hogy Amerikában a gonosztevőket fájdalommentesen villamosszéken szokták kivégezni és azért ő is fájdalom nélkül akart kimulni a világból.

— **Nagy viharok Olaszországban.** Rómából jelentik: Felső Olaszországból ismét heves viharokat jelentenek, amelyek nagy károkat okoztak. Mint a Tribuna írja, a Bresciában tartott mezőgazdasági kongresszust a felbőszakadás miatt délutánra kellett halasztani. A vihar letépte a házak tetefjét és öt embert megsebesített.

— **Felmentették a királysértés alól, mert részeg volt.** A noviszádi ügyészség vádat emelt Amstatt Péter sombori napszámos ellen, mert 1924. május 12-én a sombori Srpski Kralj vendéglőben királysértést követett el. Ez ügyben tegnap tartották meg a főtárgyalást és miután beigazolást nyert, hogy Amstatt teljesen részeg volt, a bíróság felmentette a vád alól.

— **Lángban állanak az összes petroleumciszternák a romániai Buzau mellett.** Bukarestből jelentik: Tegnap délután a Buzau melletti Saturn petroleumfinomító gyárban tűz ütött ki. A lángok örült sebességgel terjedtek szét a Buzau—Braila vasuti utvonallal melletti fekvő petroleumfinomító telepen. Az azonnal helyszínre érkezett tűzoltóság a legenergiusabb munkával sem tudta a tűz továbbterjedését megakadályozni. A telepre kiszállott vizsgálóbizottság megállapította, hogy a tüzet egy eldobott cigarettaszikrája idézte elő. A mentési munkálatokat nem lehetett kellőképpen lefolytatni, mert az összes petroleumciszternák lángban vannak. A mentési munkálatokat végző tűzoltóság és munkásság közül többen súlyosan megsebesültek, akiket a Bratianu-kórházba szállítottak.

— **Hogy lehet nagy kort érni?** Az irországi Dromara községben nemrég ülték meg egy egyszerű embernek, Smith Vilmosnak 125-ik születése napját. Smith valószínűleg a világ egyik legidősebb embere, aki még jól emlékszik a waterlooi ütközetre. Még annyira jó erőben van, hogy nemrég, Szent Patrik napján, az írek nemzeti ünnepén, falujában egy kis műkedvelői előadáson a színpadon is fellépett. Smith vallásos ember s arra a kérdésre, hogy lehet nagy kort elérni, így szokott felelni: „Tisztességes étellel, mérsékletes táplálkozással és sok mozgással a friss levegőn.”

— **Oslóban sztrájkolnak a városi munkások.** Oslóból jelentik: Miután a városi tanács és a városi munkások között kitört bérharcban az egyeztető kísérletek meghiúsultak, ma este 3200 városi munkás és mintegy 1000 közötti vasuti alkalmazott sztrájkba lépett. A sztrájk a kórházakra és a temetőkre nem terjed ki. A technikai munkavédelmi osztágot készenitibe helyezték, a szükséges fuvarozási munkálatok elvégzése céljából.

— **Buzát és tengerit loptak.** Jedinák Ádám a csehszlovák hajózási szindikátus egy uszályának kormányosa és Sor István matroz tegnap éjjel 10 zsák buzát és 5 zsák tengerit loptak az egyik uszályról és azt eladták Bajagics Jován vendégiosnek. A dunaparton szolgálatot teljesítő detektiv látta a lopást és megfigyelte, hová viszik a lopott árut, így az egész társaságot rövidesen le is tartóztathatta a rendőrség.

— **Agyonütötte a válfával.** Versing Magdolna és Bleizeffer Mária begaszentgyörgyi lakosok 1925-ben szóváltásba elegyedtek. Bleizeffer azzal vádolta Versing Magdolnát, hogy zsírt lopott tőle, amiért a csendőrség házkutatást is tartott Versingéknél. Ebből keletkezett a verekedés, amelynek folyamán Versing Magdolna a válfával (obranica) úgy fejbe vágta Bleizeffer Máriát, hogy az harmadnapra rá meghalt. A becskerekai törvényszék ezért 1925 május 14-én másfél évi börtönrre ítélte Versing Máriát, amit tegnap a feljebbviteli bíróság is jóváhagyott.

Olvassa a Délbácskát!

A bécsi WAC tüneményes játékkal nagyarányú győzelmet aratott

WAC (Bécs) -- OSKV-NAK kombinált 12:2 (7:0)

NAK pálya -- Bíró: Simonyi

Nehéz órákat éltek át tegnap a noviszádi futballrajongók. Mintha repülőgépet keresnének, eget kutató drukkerek állták el szélében-hosszában az uccák forgalmát. Hiába, az idő ősziesen boros maradt és a félszebb szívű futballközönséget megfosztotta a Noviszádon eddig nem látott sportélvezettől.

Az egésznapos eső a pályát is teljesen átáztatta és a mély sáros pálya, ha komikusan hangzik is, irreálissá tette a nagyarányú noviszádi vereséget.

A WAC kezd, de a mély talajon nehezen tájékozódik. Lenci kifutását hazaadással szerelik, ugyanígy intézi el Ilija Schlosszer kitörését. Schäffer kiszökik, veszélyes beadását kornerre szerelik. A kornerugás Sévics lábáról autra pattan. Schlosszer pompás trükkjeit a balszélső nem érti meg. Schäffer beadását a vetődő bécsi kapus kezéből kirugja a hátvéd, izgalmas jelenet a bécsi kapu előtt, de a balbék tisztázza a helyzetet. Schlosszerhez szinte ragad a labda. A jobbszélsőt szökteti, az átmegy Iliján, védhetetlen gólt lő. (1:0) Sevics passzával Schäffer megszökik, a levegőben uszva beadja a labdát, Lenci belövi, de a dróthálóról visszapattanó labdát a bíró nem itéli gólnak, mert nem láthatta tisztán a helyzetet.

A bécsi balhalf pompásan szökteti szélsőjét, beadását Schlosszer a jobbszélsőnek adja. Spiccel rossz lövést küld messze a kapu mellé, de a labda Zsvicsról a gólból pattan (2:0). Schlosszer minden labdát kapásból passzol, kétségbeesett pontossággal. Labdájával a balszélső lefut, beadását Schlosszer gyilkos erővel belövi (3:0). Igazi Schlosszer gól. Ujra Schlosszeré a labda pontos kiadását a jobbszélső védhetetlenül belövi (4:0) Mintha szem volna a bécsiek labdáinak, úgy megy lábról-lábra, míg végül a jobbszélsőről a gólból állapodik meg (5:0). Kornert ér el Bécs. Dussing elmerül a sárban, a labda a hálóba perdül (6:0). Peikert faultolja Schlosszert, a pompás szabadrugást Dussing remekül védi, nagy taposót kap érte. Popovics Lencit szökteti, parás helyzet a bécsi kapu előtt. A balhalf bombalövését Dussing védi, a kiperdülő labdát a jobb szélső könnyen belövi (7:0).

A második féldőben Peikert helyére Alexi, Markovics helyére Paszt II. áll be. Reitenetes

lövést enged meg a balhalf, de Dussing szépen véd. Szép akciót vezet a Sévics-Lenci ketős, de Lenci lövését a kapus fogja. A balszélső beadását Schlosszer nem éri el, de Alexi a nagy izgalomban befelji a saját kapujába (8:0). Bertók kiszökik, szép lövése fölébe megy. Most a bécsi jobbszélső fut le, beadását a balhalf belövi, a labdát nem is láttuk, olyan gyorsan röpült a hálóba (9:0).

Lenci remekül szökteti Bertókot, átadását Schäffer jó helyzetből fölé lövi. Lenci kiugrik, lövését a kapus elvetéssel kornerre menti. Ebből Sevics feje ujjabb korner hoz. Sevics szépen szökteti Schäffert, pompás beadását a kapus elvetéssel sem éri el, Paszt belövi (9:1) Schlosszer billiárdozik a labdával, de a balhalf elrontja szép akcióját. Bertók bead, labdáját Sevics mellet továbbítja, Schäffer fölé lövi. Lenci nehéz helyzetből lő, a kapus fogja. Zsvics faultjéért megítélt szabadrugással a balszélső lefut, beadását a jobbszélső lővi. (10:1).

Schlosszer öt noviszádit egymásnak szalaszt, a labda mégis az övé marad. Óriási erővel lőtt labdája a vetődő Dussing alatt a gólból megy (11:1) Bertók lefut, beadását Paszt mellé lövi. Lenci fejesét a kapus kornerre menti. Zsvics a kapu előtt hibáz a bécsi center gólt lő (12:1). Schäffer szélsőben lefut, beadását Lenci a kifutó kapus mellett befelji (12:2). Még a balszélsőt szereli rávetéssel Dussing és végetér a hosszuidéig feledhetetlen mérkőzés. A közönség Schlosszert a vállain viszi le a pályáról.

A bécsi csapat pompás játéka maradandó hatással lesz a noviszádi futballsport fejlődésére. Bár a nagy gólarányú vereséget a noviszádi csapat nem érdemelte meg, hiszen korneraránya is jobb volt a bécsiekénél (2:6) a játék folyamán a bécsiek kiforrott játékában annyi tanulni való akadt, hogy csak 1-2 trükk, vagy taktikai fogás elsajátítása is nagy előnyre válhat a noviszádi futballnak.

Kár, hogy a rossz időjárás miatt a közönség ugynevezett futballelles része nem jöhetett ki a pályára, sokan megváltoztatták volna eddigi ellenséges állásfoglalásukat és egy csapásra a futballkedvelők táborához szegődtek volna.

Anglia nem intézett ultimátumot Oroszországhoz

Londonból jelentik: A világsajtó nemrég azt a szenzációs jelentést közölte, hogy az angol kormány ultimátumot intézett a szovjet-kormányhoz, melyben azért az adatokkal támogatott tényért, hogy az orosz kormány pénzügyi segílyel támogatta az angol általános sztrájkot és ezáltal Anglia belügyeibe avatkozott, a diplomáciai viszony teljes megszakításával fenyegeti Moszkvát. A híradás ebben a formájában nem felel meg a valóságnak.

A jegyzék kérdésében az elsőhöz illeszve heves vitára került a sor sir Joynson Hicks belügyminiszter és Macdonald munkáspárti vezető között. Joynson Hicks kijelentette, hogy a külügyminisztériumnak bizonyító adatok vannak a kezében, amelyek szerint az általános sztrájk alatt Angliába érkező pénzek közvetett uton az orosz kormánytól származnak. Macdonald erre bebizonyítani igyekezett, hogy a kormánynak erre kétségbevonhatatlan adatai nem lehetnek.

Joynson Hicks belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy az angol kormány nem megy addig, hogy az egész orosz kormányzat ellen vádat emeljen ebben a kérdésben, arra azonban kétségbevonhatatlan bizonyítékai vannak, hogy a moszkvai kormányzat egyes tagjai szerepet játszottak az általános sztrájk támogatására szolgáló pénzküldemények előteremtésében.

Egy millió dinárt nyerhet,

ha 40 havi néhány dináros részletfizetés mellett **21/2%-os törlesztéses állami hadikárnyereménykötvényt vesz**

Lustig Lajos váltóüzletében
Novi Sad, Kr. Aleksandra ul. 13.

Évente kétszer huzás. — Több százezer dinár melléknyeremény. — Már az első két részlet lefizetése jogosít a játékban való részvételre.
160-1-3

PALMA gummi sarok és talp

Ha rossz az időjárás, nem fényezés, ha a cipőjén „PALMA” használ, amikor pedig szép az idő, ha a szandálon viseli, mert a gummisarokkal a járásunk kellemes és ruganyos s ez minden takarékos és praktikus ember számára feltétlenül szükséges. Vajjon miért?

Mert tartósabb és olcsóbb a bőrnél

Kisérlelje meg s hamarosan meg fog győződni róla, hogy nem akar már cipőt viselni „PALMA” nélkül.

Június 16	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.115	—	—	176.50
Zürich	—	1097.25	1097.50	1936.50
Newyork	516.75	56.55	56.58	—
London	25.14	275.35	275.5/8	486.5/8
Páris	14.63	160.—	158.—	283.25
Milano	18.65	203.75	202.25	361.50
Prága	15.30	167.75	167.50	296.25
Berlin	—	13.49	13.50	23.80
Budapest	—	794.—	—	—
Brüsszel	14.90	165.—	—	291.—
Bécs	—	799.—	801.40	—
Bukarest	—	40.—	—	—
Amsterdam	—	22.80	—	40.17
Szófia	—	—	—	—
Krisztianala	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicagói terménytőzsde

1926 június 16, 19 óra

Buza	Tengeri
május 1926 . . . 140.5/8	május 1926 . . . 72 1/8
Július . . . 136.5/8	Július . . . 77.5/8
Szeptember . . . 138.5/8	Szeptember . . . 77.5/8

Irányzat: buza, tengeri szilárd (AVALA)

Noviszadi terménytőzsde

1926 június 16. (Hivatalos jegyzések)

Bácskai buza d. k. 337.50 (1 vagon).
Tengeri: bácskai d. k. 151 (5 vagon), Sombor vidéki d. k. 155 (7 vagon), bácskai indiai paritásban d. k. 150—152.50 (10 vagon), bácskai VI. indiai paritásban d. k. 155 (3 vagon), 6. sz. bácskai kenyérliszt d. k. 315 (1 vagon), szlavóniai korpa zsákkal d. k. 125 (1 vagon).
Irányzat: változatlan.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

A DUNA VIZÁLLÁSA

Junius 5-én reggel	— — —	322
Junius 6-án	— — —	334
Junius 7-én	— — —	351
Junius 8-án	— — —	372
Junius 9-én	— — —	390
Junius 10-én	— — —	404
Junius 11-én	— — —	420
Junius 12-én	— — —	434
Junius 13-án	— — —	449
Junius 14-én	— — —	461
Junius 15-én	— — —	472
Junius 16-án	— — —	481

APRÓ HIRDETÉSEK

Legjobb minőségű PATENTIROZOTT SZÖLLŐ-PERMETEZO GÉPEK és PÁLINKAFÖZŐ ÜST és RÉZÜSTÖK legnagyobb választékban MALOČIĆ VASO-nál Novisad, Kisaći u. 32. 3119-1-100

ÜGYES varrólanysok és tanulólanysok azonnal felvétetnek. Horváth Ilona, Novisad, Dudařska u. 66.

Jókarban levő használt BUTOROK jutányosan eladó. Cim: „REKLAM“ Novisad, Jevrejska 6. 158-1-2

HÁLÓSZOBA világos [Jávorfai] és egy fényezett EBÉDLŐ SZEKRÉNY eladó. Kralja Aleksandra 8. I. em. 156-1-4

HIRDETÉSEK

Egy ügyes fiut inasnak
azonnalra felveszünk vaskereskedésünk részére.

Petrovits és Gyurkovits
159 Novi Sad, Buza-tér 11. 1-2

Kerestetik

a város központjában **egy nagyobb vagy két kisebb szoba** iroda és vadászgyűjtemény elhelyezése céljából. Cim: **Schmolka hirdetőjében**, 157 Novisad, Futoski put 2. 1-1

BENZ-AUTÓ

45 HP. hatüléses, keveset használt, előnyösen eladó. — Cim a kiadóhivatalban. 101-1-3

Villamos motorok,

dinamók javítását és tekercselését, világítás, csengő, telefon, moziberendezéseket, rádió és autoakkumulátorok javítását, töltését és minden e szakmához tartozó munkát a legpontosabban és legolcsóbb árban vállalunk.

Peikert és Neurohr

elektrotechnikai és mechanikai vállalkozók Novi Sad, Primořska (Vásár) u. 21. — Speciális szakmühely. 3762-1-0

Éjjeli őr

alkalmaztatást keres. — Cim a kiadóban.

FISCHER VLADIMIR és TÁRSA

NOVISAD

Kralja Petra ulica 23. (az udvarban)
Telefon 364.

„HAFASOLID“ harisnyák és keztük nagykereskedése és „KETTENMARKE“ (F. Peter's Nachfolger, Wien) gallérgyár gyári lerakata.
Csak nagyban! — Gyári árak!

Vojvodinai Iparkiállítás Novisadon.

Ezen kiállításon képviselve lesznek a következő osztályok:

1. Kézimunkák és hazai ipar. — 2. Hazai nagyipar (Industria) — 3. Kereskedelmi osztály (Külföldi képviselve) — 4. Mezőgazdasági osztály — 5. Állatkiállítás

A kiállításon való jelentkezés határideje június hó 20.-a. A kiállítóknak mindennemű felvilágosítást és a jelentkezési ivateket az ország összes ipartestületel, Kereskedelmi és nagyipari egyesületek, valamint a Kiállítási iroda adhatnak. Felhívjuk az érdekelteket, hogy helykiutalás és a saját érdekeiket szolgáló hirdetések megkezdése céljából, minél előbb jelentkezzenek. A kiállítást a Kereskedelmi és Iparügyi miniszterium 1926. május hó 17-én kelt V. 5951. sz. rendeletével engedélyezte. A kiállítóknak az áru ingyen lesz visszaszállítva és a látogatók az összes gyors-, személy- és vegyesvonatokon 50% engedélyben részesülnek a Közlekedésügyi Miniszter urnak 1926. május hó 5-én M. Sz. 12017/26. sz. rendelete alapján. A kiállításon a kiállító érdekeit szolgáló nagy sorsjegyhuzás lesz megtartva, azonkívül minden város minden három kiállító után egy szabad helyet fog kapni sorsolás útján. Ezen engedmények mellett a bérletdíjak is jutányosak, úgy, hogy ezen alkalmat minden termelőnek ki kellene használni.

Jelentkezzenek erre a kiállításon!

Egy vagy kétszobás lakás

kerestetik julius elsejére vagy későbbi időpontra. Ajánlatok a „Délbácska“ napilap kiadóhivatalába kéretnek.

HUBATSCHER FRIGYES

gumijavító műhely

NOVISAD

Görögiskola ucca 6. szám.

Vállalja autógumi (köpeny és légtömítő), Galloschni és Hócipők, valamint mindenféle lágygumi cikk javítását.
4187-1-2

HITÉLET

magyar katolikus folyóirat. — Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Mořorin — Bačka

Két ház,

az egyik kisebb, lakók nélkül, a másik nagyobb, 5 szobával, a Buza-tér közelében, kedvező feltételek mellett eladó.

BIRO „FORTUNA“

118 Kr. Petra ul. 11. Novi Sad. 1-2

NOVISÁDI DOBOZGYÁR

Barth Domonkos, Petar Zrinjski ulica 17.

Elvállalok mindennemű doboz készítését, bármilyen mérték szerint a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig
la szürke falemez — la fehér falemez — la barna patent lemez
A legolcsóbb áron, minden erősségben és minden mennyiségben, 24 órával a megrendelés után szállítatik. Fizetések kizárólag gyáramban eszközözlendők s így senki sincs azok felvételére felhatalmazva. Tisztelettel
Barth Domonkos

Az állami tisztviselők beszerzési egyesülete

tölgy tűzifát 500 dinárért

adja ölenként, házba való szállítással. Az egyesület tagjai az összes **gyarmat- és fűszerárut** is kapják, könyvecskére, havi részletfizetés ellenében. Az egyesület egyuttal közli, hogy

a kézműárak árát 25 százalékkal, nagyrészt 50 százalékkal is csökkentette.

Figyelem!

Ön csak akkor győződik meg a kovácsmunkák jó és olcsó beszerzéséről, ha szükséges megrendeléseit, u. m.: Autórugók, hintók, steier kocsik, lóvasalások stb.-bi e szakmába vágó munkát L. Muzickog (Jenő herceg) ucca 1. szám alatti műhelyemben eszközölteti. Gyors és pontos kiszolgálás.
Tisztelettel

Eiler Henrik, kovács-mester.

Srpska Trgovačka Banka D. D.
u Novom Sadu

Telefon: 183 és 376.

Nyujt váltó és folyó-számlai hiteleket. Takarékbetéteket elfogad és kamatoztat legelőnyösebb feltételek mellett.

Betéteket felmondás nélkül is

3697 visszafizet. 38

Nemcsak belföldi és külföldi, hanem a világ akármelyik piacán kifizetéseket eszközöl: gyorsan, pontosan és olcsón.

Egy butorozott szoba
Petrovaradinban,

nagyon egészséges helyen, alkalmas **üdülőknek**, kiadó. Házaspárnak vagy magányos hölgynek esetleg teljes ellátással is. Bővebbet a kiadóban.
139-1-0

BURGONYA

méter mázsánkint

100. — dinárért kapható:

Gausz János, Futoški 66.

1636-1-0